

Diplomová práce A. Motlochové

Název práce: Sedes imperii – centra politické, ekonomické a kulturní moci tetrarchů

Posudek školitelky P. Tušlové

Předložená diplomová práce A. Motlochové *Sedes imperii – centra politické, ekonomické a kulturní moci tetrarchů* je druhou, přepracovanou, verzí práce, nedoporučené k obhajobě školitelkou (H. Tůmová) a oponentkou (P. Tušlová) dne 09.02.2024. Práci jsem převzala k vedení z časových restrikcí kolegyně Tůmové pár týdnů před odevzdáním, koncem dubna 2024, v době, kdy již nebylo možné její přepracování. Z pohledu původní oponentky se nevyhnu srovnávání s prací původní.

Přepracovaná práce je po formální stránce výrazně lepší. Její struktura je dobře členěná, je čtivě napsaná, úvod celé práce má opravdu podobu úvodu a závěr závěru. Odkazy na obrázky byly převedeny do textu s poznámky pod čárou, tabulky v textu jsou opatřeny popisky, přesto, že studentka užívá jiný citační systém, než je náš ústavní, systematicky ho následuje. Práce tak na první pohled budí dojem, že se výrazně posunula kupředu.

Bohužel, není tomu tak. Zásadní problém zůstává v obsahu práce, který, sice místy přepracovaný, se nijak zásadně nezměnil. Mnoho vytýkaných bodů zůstalo nevyslyšeno. Za jeden ze zásadních stále vidím užívání studentských prací jako primárního zdroje informací, bez snahy dohledání původního zdroje. Práce zahrnuje 9 studentských prací (3 Bc, 3 Mgr, 3 PhD) a zapomíná na jednu z nich v seznamu literatury, V. Chystyakovou (přesto, že v původní práci v seznamu literatury figurovala). Současně, jednu z prvních referencí jsem kontrolovala (poznámka pod čarou 38 na straně 15, odkaz na Kešnera 2019 str. 58) a nebyla k obsahu textu vůbec relevantní. Nezvládnutá práce s literaturou a s ní související nepochopení ověřování informací se projevuje v celém textu, který tak má spoustu nedostatků. Např.:

V textu je **mnoho odporujících si informací**. Např. na str. 18, definice sedes imperii, píše se v bodě č. 2. že Sirmium nelze považovat za císařskou rezidenci. Hned na druhé straně, str. 19, se píše, že Sirmium splňuje vyjmenovaná kritéria sedes imperii (ve kterých bylo konkrétně napsáno, že je nesplňuje). **Mnoho zavádějících informací**, např. na str. 20 nejasná reference na *via militaris* – buď se jedná o singulární formu, a tedy konkrétně o cestu Via Diagonalis ze Singiduna do Konstantinopole, tedy nikoliv jak je uvedeno z Augusty Treveroru do Sirmia, nebo to má být *viae / vias militaris* v plurálu, obecně použité výrazivo pro římské cesty první třídy používané pro vojenské přesuny. **Mnoho zmatečných informací** např. na Tab. 2 – není uvedeno, diecéze jaké doby jsou zde vypsány. Na str. 13 je správně napsáno, že za císaře Diokleciána mělo být ustanoveno 12 diecézí. Dle dalšího uvedeného zdroje na stejné straně by

mohlo jít i o 10 diecézí. V Tab. 2 jich je ale uvedeno 14 (proč?). Dodatečně info ve stejné tabulce, Serdika – dnešní Sofie – určitě nikdy nepatřila do diecéze Pannonie! **Pochybná tvrzení** v práci jsou také častá, např. str. 27 první odstavec na půl strany hovoří o přetrvávajícím kmenovém hospodářství diecéze Moesie a Thrákie a o rolnících hospodařících na malých hospodářství, chybí reference! Vzhledem k tomu, že v oblasti pracuji a tématu se nepřímo zabývám, velmi ráda bych zde viděla zdroj, existuje-li. **Práce je také plná ilogických interpretací**, opět str. 27 dolní odstavec: jedním dechem je řečeno, že archeologicky nejlépe zdokumentované regiony s venkovským osídlení jsou (mimo jiné) v j. Británii, následuje argument, že četnost zemědělských komplexů je zde pravděpodobně proto, že jsou na vhodných půdách (už se nevracíme ke stavu bádání).

Ráda bych zde zmínila, že tyto příklady jsou vybrány jen ze stran textu 10–27 (ze 75), tedy zejména (až na stranu 27) z relativně dobře zpracovaného historického úvodu kapitoly 2. Následující kapitoly (zejména kap. 3, zaměřující se na samotné sedes imperii a závěr, kap. 5) obsahují často tak milné informace, že je ani nelze konkrétně vypsát.

Hlavní problém celé práce je snaha pokrýt obrovské území referencemi všeho druhu týkající se alespoň trochu hospodářského zázemí sedes imperii s nekompletní a mnohdy zastaralou literaturou. Poskytované informace jsou často obecné, přecházejí z tématu k tématu, často spolu nesouvisí, argumentace bývá zcestná, postavená na výčtu nekompletních dat a jejich špatné interpretaci. Často mi u klíčových informací chybí reference, nebo jsou dány dohromady na konci odstavce – nepřehledně a nejasně – vzbuzující tak otázky jejich opravdového původu a relevance. Ve výsledku je práce kompilátem nesourodých dat, které nejsou vhodné k jakýmkoliv závěrům.

Přes výrazné zlepšení formální podoby práce nelze nepominout její zásadní obsahové nedostatky. Práci proto nedoporučuji k obhajobě.

Mgr. Petra Tušlová, PhD.

Ústav pro klasickou archeologii, FF UK

V Praze 12/06/2024